

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach	2,65 „
Na pocztę, już z odnośnieniem	2,89 „
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 „
Na pocztę, już z odnośnieniem	8,87 „

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części — — — kwoty abonamentowej. — —

OGŁOSZENIA:

na 4 a wronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 8 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tytułu. Termin ogłoszenia — — — się nie gwarantuje. — — —

Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9 przed poł.

Ozwartek: Eustach.
Piątek: Mateusz.

CHOJNICE, piątek dnia 21. września 1928 r.

Słońca wschód 5.43 zachód 18.1
Księżycy wschód 13.28 zach 20.50

„Przyszłość Prus Wschodnich leży u boku Polski!“ W związku z Niemcami kraj ten zmarnieje

(Od własnego korespondenta.)

Grudniadz, dnia 18. 9. 1928 r.

W ostatnim czasie jasnym się stało, — a potwierdziły to i gazety niemieckie — że nieporozumienie polsko-litewskie to kamień węgielny polityki niemieckiej na wschodzie Europy polegającej na dążeniu do uzyskania wspólnej granicy z Rosją i odebrania Polsce Pomorza.

Wobec najrozmaitszych argumentów, wysuwanych przez Niemcy przeciwko obecnemu „status quo“ na wschodzie Europy a głównie przeciw istnieniu t. zw. „korytarza pomorskiego“, — prasa polska ma dzisiaj większy niż kiedykolwiek obowiązek zbijania tych argumentów niemieckich i stałego podkreślenia, że istnienie oddzielnych od Rzeszy Niemieckiej Prus Wschodnich nie stanowi żadnej przeszkody w normalnym rozwoju państwa niemieckiego.

Pominawszy już nasze prawa historyczne, geograficzne, etnograficzne, gospodarcze i polityczne do tej części naszego kraju, która dzieli Rzeszę Niemiecką na dwie części, — powinniśmy Niemcom udowodnić, że zupełnie niesłusznie żalą się na odłączenie Prus Wschodnich od reszty Niemiec. Przecież Niemcy nie są jedynym państwem, mającym oderwane terytorja. Dość wymienić Korsykę, należącą do Francji oraz Sycylię i Sardynię należące do Włoch. Wszystkie te prowincje oddzielone są morzem od Macierzy, a przecież przez to nie tracą na swym rozwoju.

Niemcy zapominają widocznie, że przed wojną handel między Prusami Wschodnimi a pozostałymi krajami Rzeszy odbywał się w znacznej mierze drogą wodną, jako tańszą. Tak samo okrzyczane plombowanie pociągów w czasie przejazdu

przez Pomorze nie zmniejszyło bynajmniej, ruchu kolejowego, który przeciwnie w porównaniu z 1914 rokiem wzrósł co najmniej o 15 procent.

Niemcy czyniąc głośny hałas przed światem za oderwaniem Pomorza od Polski, pragną ukryć inny fakt a mianowicie to, że Prusy Wschodnie oczekuje klęska wyludnienia. Prowincja ta o wysokiej kulturze rolnej, cierpi oddawna niedostateczne zaludnienie, stale się zmniejszające wskutek emigracji ze wsi do zachodnich miast Rzeszy. Podczas gdy w sąsiednich prowincjach polskich przypada przeciętnie 120 ludzi na kilometr kwadratowy, w Prusach Wschodnich jest ich zaledwie 55 na kilometr kwadratowy.

Niemcy zdają sobie z tego sprawę doskonale, że przyszłość Prus Wschodnich leży u boku Polski, a nie przy Niemcach. Polska dostarczyłaby tej prowincji odpowiedniej ilości sił roboczych, potrzebnych uprawy roli, a przedewszystkiem dałoby Prusom Wschodnim po tańszych znacznie cenie węgla i inne surowce, sprowadzane dotąd ze zachodu Niemiec za grube pieniądze wskutek kosztownego frachtu kolejowego.

Berlin domagający się gwałtownie mandatów kolonialnych pod pretekstem przeludnienia kraju, pragnie utrzymać w zupełnej tajemnicy ten bolesny fakt, że Prusy Wschodnie zagrożone są poważnym przesileniem gospodarczym z powodu braku rąk do pracy.

Mimo to jednak Niemcy nie chcą dopuścić do porozumienia polsko-litewskiego, bojąc się ekspansji polskiej w głąb Prus Wschodnich za pośrednictwem Litwy. W przyszłości mógłby temu przeszkodzić korytarz polski... w rękach niemieckich.
L. Lydko.

Krwawe porachunki w Jugosławii działają bandy terrorystyczne Zagadnienia polityczne rozwiązują się za pomocą mordów.

Lublana, 18. 9. Na terenie państwa jugosłowiańskiego działają fermenty polityczne bardzo groźne. Duch niezdrojowy tajnych organizacji, tak popularnych na Bałkanach, wyrobił sobie również prawo obywatelstwa w państwie serbsko-chorwackim.

Pod naciskiem tych to organizacji pracują nacjonalistyczne związki, które sprawiają tyle kłopotu władzom białogrodzkim, zwłaszcza w stosunku do Włoch.

Złowrogie światło na te podziemne prądy rzucają ciągle mordy polityczne. Kilkakrotnie donosiliśmy już o różnych krwawych porachunkach w Jugosławii. Najgroźniejszą była tragiczna śmierć słynnego przywódcy chłopów chorwackich Stefana Radicza. Niestety na tem zabójstwie terror polityczny w królestwie serbsko-chorwackim się nie skończył. Obecnie stał się głośnym w całym świecie nowy mord polityczny, dokonany w tym kraju.

W Lublanie niewiadomy sprawca zastrzelił kupca drzewnego Egidjusza Pericza, który w zeszłym roku był członkiem rozwiązanej organizacji nacjonalistycznej, „Orjuna“. Pericz oskarżony był przez członków „Orjuna“ o zdradę i szpiegostwo na rzecz Włoch.

To też podejrzenie o spełnienie tego mordu padło niezwłocznie na członków rozwiązanej organizacji.

Jak donoszą dzienniki białogrodzkie, uwięziono 7 członków „Orjuna“, jako podejrzanych o udział w morderstwie, a w ich liczbie przesła organizację, inżyniera Marko Krajnca. Dochodzenie policyjne wykazało, że właściwy morderca zbiegł na motocyklu Krajnca.

U zamordowanego znaleziono informacje o działalności rozwiązanej organizacji, oraz wyjaśnienia morderstw, dokonanych na robotniku górniczym Trifailu i dozorczy celny na granicy włoskiej. Dalej znaleziono jeszcze u zamordowanego wskazówki co do napadu na włoski urząd celny pod miejscowością Prespranek.

Na zasadzie znalezionych wskazówek, władze prowadzą dalsze poszukiwania i dochodzenia. W domu chłopskim, w pobliżu Lublany, policja znalazła broń należącą do „Orjuna“.

Porównania i ekspertyza dowiodły, że karabin, z którego został zastrzelony Pericz, pochodził z tego składu broni. Właściciela domu aresztowano.

W domu zamordowanego Pericza znaleziono jeszcze papiery ze wskazówkami, co do zamierzanego zamachu na Orient-Express. „Orjuna“ bowiem, jak się okazuje, zamierzała przez obrabowanie pasażerów tego pociągu zdobyć środki pieniężne na dalsze prowadzenie swojej terrorystycznej działalności.

Miljon ludzi

bez dachu, wody i pożywienia

Oto skutki 5-ciodniowego orkanu.

London, 19. 9. (radjo). Doniesienia amerykańskie o przerażającym orkanie, który przez 5 dni szalał nad wyspami Indji Zachodnich i Florydy dowdzą, że była to katastrofa od dawna niepamiętnych rozmiarów.

Szkody na samej wyspie Portorico przekraczają 100 milj. dolarów. Połowa dwumiljonowej ludności jest bez dachu. Kilkaset tysięcy ludzi wprost umiera z głodu, gdyż od trzech dni nie mogą dostać ani wody ani pożywienia. Wobec zniszczenia wszelkich urządzeń sanitarnych grozi mieszkańcom wyspy zaraza. Ilość zabitych znacznie przekracza 1000.

Wiadomość, że na francuskiej wyspie Guadelupa zginęło 300 ludzi, potwierdza się. Na wyspach, należących do Anglii zginęło 55 osób. Na wybrzeżu Florydy 2 os. Jedną ze szkół Boynton w zachodniej części Palme Beach orkan zburzył grzebiąc pod gruzami 40 dzieci.

„Precz z krzyżem“ Tak krzyczał łódzki żydek na zebraniu

Zuchwałstwo to trzeba ukroczyć

Łódź, 19. 9. „Na ostatnim posiedzeniu Zarządu Kasy Chorych m. Łodzi socjalista z „Bundu“ radny Milman, zgłosił prowokacyjną interpelację, w której zażądał przeprowadzenia dochodzenia dyscyplinarnego i ukarania „winnych“ zawieszenia krzyża w sanatorium dziecięcym Kasy Chorych w Tuszyńku. Z obecnych członków Zarządu, tylko przedstawiciel Chrześcijańskiej Demokracji, ławnik magistratu m. Łodzi Wł. Adamski zgłosił, zbyt łagodny naszym zdaniem, wniosek o przejście nad interpelacją radnego Milmana do porządku dziennego, wychodząc z założenia, że ogromna większość ubezpieczonych w Kasie Chorych jest wyznania chrześcijańskiego, której wierzenia religijne muszą być uszanowane bez względu na to, czy to się komu podoba, czy też nie. Fakt ten świadczy najlepiej o tem, na co sobie zaczynają pozwalać obecni władcy Kasy Chorych.

Zapobiegliwi dyrektorowie Nakradli tyle papieru że starczy im na 400 lat.

Moskwa, 19. 9. (radjo). Komisja robotniczo-właścicielskiej inspekcji wykryła przy rewizji we Włodzimierzu wielkie nadużycia. Okazało się iż dyrektorowie fabryki nagromadzili dla siebie zapasy papieru i przyborów kancelaryjnych w ilości, mogącej wystarczyć na 200 do 400 lat. W związku z tem kilku wyższych urzędników z fabryki usunięto.

Włosy stają na głowie Zwyrodnialec morduje 4 chłopców

Policja w Los Angeles wpadła na trop sprawców ohydnej zbrodni sadystycznej. Na skutek doniesienia 15-letniego chłopaka, znalazła policja w pewnej farmie zwłoki 4-ch chłopców w wieku od lat 9—12, którzy zwabieni tam zostali przez 20-letniego syna właściciela farmy nazwiskiem Northeoot, gdzie wśród okropnych męczarni zamordowano ich. Sprawcy zbrodni znikli bez śladu. Policja czyni energiczne poszukiwania.

Uduszony w przestworzach Major hiszpański znalazł śmierć na wysokości 12 tysięcy metrów.

Madryt, 19. 9. (radjo). W niedzielę mjr. artylerji Molas Garcia wznosił się pod miastem w balonie, chcąc osiągnąć rekord wysokości. W poniedziałek balon opuścił się na ziemię w pobliżu Albalade. W gondoli balonu znaleziono zwłoki majora, który zmarł z uduszenia. Miernik wysokości wskazywał, że balon wznosił się na 12.000 mtr.

Hindenburg przeciw Polsce Objężdża Górny Śląsk i wygłasza podburzające mowy Nie uznaje zachodnich granic polskich

Opole, 18. 9. (radjo). Prezydent Rzeczypospolitej niemieckiej Hindenburg rozpoczął w poniedziałek dnia 17. bm. podróż po G. Śląsku. M. i. zwiedził Wielkie Strzelce, gdzie go owacyjnie przyjął organizacja t. zw. „Selbstschutzu“. Na bankiecie prezydent wygłosił mowę polityczną. W mowie tej wystąpił przeciwko granicom Polski, ustalonym przez decyzję Rady Ligi Narodów.

Prezydent Hindenburg m. i. powiedział co następuje:

„Górny Śląsk przez długi czas powojnie znajdował się w niepewności co do losów swej przynależności państwowej. Powstania podlegane z zagranicy i wnoszące niepokój, niszczyły życie i mienie ludności niemieckiej, unicestwiły wiele istnień i wyrzuciły ciężkie szkody życiu gospodarczemu. Wbrew temu ciężkiemu losowi i nie zważając na ludzkie obietnice, ludność górnośląska dochowała w tych najcięższych czasach wierności swej ojczyźnie i zadeklarowała przed całym światem swoją łączność z całością narodu niemieckiego, wypowiadając się większością 60 proc. za pozostaniem przy Niemczech.

„Ta deklaracja wierności za którą w tej chwili również dziękuję z całego serca wszystkim, którzy w niej brali udział, była w ciężkich czasach r. 1921 jasnym promieniem i dawała nam nadzieję, że w uznaniu prawa samostanowienia o sobie tak podkreślonego przez przeciwników w czasie wojny, cały Górny Śląsk pozostanie przy Niemczech. Będzie to dla nas Niemców na zawsze niezrozumiałe, że wbrew wynikom plebiscytu decyzja Rady Ligi w dniu 20 października 1921 r. przyznała Górny Śląsk w większej części Polsce, i że wbrew wszelkiemu sensowi gospodarczemu jednolity, zrosnięty z sobą zarówno pod względem gospodarczym, jak i pod względem organizacji przemysłu teren mógł zostać rozdarty na dwie nierówne części“.

Ta mowa najwyższego dostojnika niemieckiego najwyraźniej określa zamiary Niemców wobec Polski. Czekają tylko sposobnej chwili, aby rzucić się na Polskę i oderwać od niej ziemie, tykające granicy niemieckiej.

Prowokacyjne wyrzucenia Hindenburga winny otrzeźwić nieco polityków francuskich i angielskich, gotowych tak łatwo oddać Niemcom Nadrenję.

Nowy olbrzym powietrzny

W Niemczech wybudowano ogromny Zeppelin do lotów transatlantycznych.

Friedrichshafen, 19. 9. (radjo). Został tu wykończony olbrzymi Zeppelin, przeznaczony do stałej komunikacji transatlantycznej. Wymiary jego są olbrzymie, to też wielkością swą przewyższa wszystkie sterowce świata. Obecnie pod kierunkiem inż. Eckenera ma się odbyć szereg prób, zaś na wiosnę przyszłego roku pierwsza podróż do Ameryki.

Kierownik budowy nowego olbrzyma powietrznego w Niemczech, Echener, zebrał w piątek we Friedrichshafen, gdzie się znajduje fabryka zeppelinów, grono dziennikarzy, którym oświadczył, że nowy olbrzym powietrzny już zupełnie gotowy do odlotu; to też zapowiedział na dzień następny pierwszą próbę.

Okazuje się, że wszelkie obliczenia już zostały wykonane, sterowiec został zaopatrzony w odpowiednią ilość gazu nośnego. Wystartowaniu nic nie stoi na przeszkodzie, szczególnie, że i pogoda obecna bardzo mu sprzyja. Jedyną trudnością stanowi wyprowadzenie zeppelinu z hali, w której go budowano.

Hala ta jest tak wąska, że zeppelin z góry i z boków ma zaledwie po 65 centymetrów wolnej przestrzeni, może więc wydobyć się stamtąd tylko z wyjątkowymi trudnościami i to w chwili, gdy

wcale nie będzie wiatru. Ponieważ jednak wieją stale wiatry zachodnie, więc powstaje pytanie, czy wobec tego zeppelin da się stamtąd wydostać.

Bardzo poważne trudności miał Eckener i z gazem pędnym dla zeppelinu. Fabryka chemiczna w Augsburgu zobowiązała się dostarczyć mu 30 tysięcy metrów sześciennych tego gazu. Zobowiązania tego jednak nie spełniła, dając gazu mniej niż połowę tej ilości, do której się obowiązała. (Zeppelin ten, by go uczynić lżejszym, kierownicy pędzić będą nie ciężką benzyną, lecz gazem.

Na lot próbny wyruszy więc zeppelin z benzyną. Ponieważ jednak termin odlotu do St. Zjednoczonych został ustalony, więc kierownictwo jest w prawdziwym kłopotcie, gdyż bez owego gazu pędnego stanowczo ruszyć nie może. Kto wie, czy wobec tego nie wypadnie odłożyć podróży.

Pasażerowie tego sterowca mieć będą nieznaną dotąd w powietrznej komunikacji komfort. Co do przepisów, do jakich będą oni musieli stosować się w tym latającym hotelu, dotąd tyle wiadomo, że każdy pasażer będzie miał prawo do 20 kilogramów bagażu.

Cena za przelot z Europy do Ameryki nie została dotąd ustalona, lecz wynosić będzie co najmniej dwa tysiące dolarów od osoby.

Międzynarodowy ruch młodzieży komunistycznej w opinii jej przywódców

Młodzież wszystkich krajów niechętnie skupia się pod znakiem pięcioramiennej gwiazdy.

(Od własnego korespondenta.)

Moskwa, we wrześniu 1928.

Ostatni kongres młodzieży komunistycznej w Moskwie obfitował w cały szereg interesujących momentów. Tak na przykład bardzo ciekawe były wystąpienia delegatów organizacji młodzieży komunistycznej w poszczególnych krajach, poświęcone krytyce działalności własnych związków komsomolskich. Pod tym względem obrady „młodego kongresu“, jak nazwać by należało międzynarodówkę młodzieży w odróżnieniu od międzynarodówki komunistów „dojrzałych“, były dla obiektywnego obserwatora międzynarodowego ruchu komunistycznego bardzo pouczające.

W imieniu komsomolców polskich wystąpili na kongresie moskiewskim komuniści: Andrzejewski, Jakubowicz i Limanowski, którzy w swych przemówieniach uskarżali się na brak jednolitości w organizacji polskiej młodzieży komunistycznej, gdzie w czasach ostatnich z wzmoczoną siłą rozgorzała ostra walka frakcyjna. Oświadczyli oni, że najgroźniejszym niebezpieczeństwem dla ruchu komunistycznego wśród młodzieży polskiej są t. zw. „odchylenia prawicowe“, które cechują prawie wszystkich wybitniejszych przywódców polskiego komsomolu.

Anglik Tapsell zarzucał swym współtowarzyszom brak aktywności politycznej, znajdującej swój wyraz w niedostatecznej rozbudowie organizacji komsomolskich w miastach angielskich. W całym szeregu ośrodków miejskich w Anglii warunki sprzyjają, — zdaniem Tapsella, — rozwojowi ruchu komsomolskiego, który skazany jest jednak na wegetowanie z powodu braku czynnych organizatorów.

Delegat komsomolców indyjskich Machmund uskarżał się na słaby rozwój ruchu komunistycznego wśród młodzieży indyjskiej. Zdaniem jego winę za to ponoszą miejscowe warunki; młodzież indyjska zmuszona jest od wczesnej młodości poświęcać się pracy zarobkowej, co ją tak wyczerpa, że nie jest w stanie zajmować się sprawami ideowymi. Machmund wzywa swych współtowarzyszów z innych krajów do jaknajczynniejszego popierania ruchu komunistycznego wśród młodzieży indyjskiej.

Przedstawiciel centralnego komitetu wykonawczego międzynarodówki młodzieży komunistycznej, Leibrandt, w przemówieniu swem omówił szczegółowo sprawę współzawodnictwa między komsomolem a „burżuazyjnymi“ organizacjami młodzieży, do których zalicza się częściowo również organizacje młodzieży socjalistycznej. Za równo organizacje burżuazyjne, jak i socjalistyczne są ilościowo silniejsze od organizacji komsomolskich, a ponadto cechuje się większą aktywnością, niż organizacje młodzieży komunistycznej. Leibrandt wzywa wobec tego młodzież komunistyczną wszystkich krajów do wzmocnienia walki przeciwko młodzieży burżuazyjno-socjalistycznej, której działalność ostrzem swem zwrócona jest przede wszystkim w stronę międzynarodowego komsomolu.

Delegat komsomolu rosyjskiego, Iljiński, zdał sprawozdanie z działalności organizacji młodzieży komunistycznej w poszczególnych republikach sowieckich przy szczególnym uwzględnieniu republiki wschodniej. W republikach tych

ilość organizowanych komsomolców wynosi według ostatnich obliczeń 95.000.000 osób. Komsomolcy w republikach wschodnich biorą czynny udział w walce o emancypację kobiet, w formowaniu narodowościowych oddziałów armii czerwonej, w walce z religią i t. d.

Oprócz wyżej wymienionych mówców na kongresie młodzieży komunistycznej wygłosili dłuższe przemówienia następujący przedstawiciele międzynarodowego ruchu komunistycznego wśród młodzieży: Longo (Włochy), który uskarżał się przede wszystkim na prześladowanie komunistów przez organizacje faszystowskie, dalej Christensen (Danja), Onofrio (Argentyna), Milano (Paragawy), Szyc (Węgry) i w. i.

Zwłoki w kuferku Tajemniczy zbrodniarz zamordował 14-letniego chłopca.

Wiedeń, 19. 9. (radjo.) Pozasłużbowy major Herbst miał czternastoletniego syna Józefa. Posiadał on tylko średnie zdolności. Szczególną trudność w nauce sprawiały mu francuski i łacina. Już dawniej wyszukał ojciec dla niego francuską nauczycielkę, a w początku ubiegłego tygodnia polecił znajomy majorowi do ćwiczeń łacińskich studenta, słuchacza prawa, niejakiego Heritscha. W sobotę 15. września po południu odbywała się pierwsza lekcja. Gdy rodzice się przekonali, że syn podrabia wspólnie z Heritschem zadania łacińskie, poszli na przedstawienie do kina nie przypuszczając, że w czasie nieobecności rozegra się w ich domu straszliwa tragedia.

Napróżno szukano syna po powrocie do mieszkania. Przepadł na razie bez wieści. W końcu znaleziono go uduszonego w starym kuferze stojącym w łazience. Można sobie wystawić rozpacz rodziców. Dochodzenia policyjne potwierdziły podejrzenie, że morderstwa dokonano na tle pćciowem. Rodzina mieszkająca pod majorem Herbstem uznaje, że słyszała w ich pokojach szelest. Wkrótce potem rozległ się głos Józefa: „Proszę nie, proszę nie — papo, papo!“

Major przypomina sobie teraz, że syn mu opowiadał, iż pewien nieznaną jegomość przyczepił się do niego na ulicy i zapraszał go do miejskiej kąpieli. Nie zdołano ustalić, czy ta przystojak stoi w jakimkolwiek związku z morderstwem. Tymczasem wyśledziła policja owego Herscha i poddaje go ciągłym przesłuchom.

W nurtach jeziora sześćnaście osób utonęło

Ovensuound, 19. 9. (radjo.) Na jeziorze Huron w Ameryce zatonął parowiec Manasoo, wiozący pasażerów i towary. Załoga parowca liczyła 17 osób. Pasażerów zaś było 4-ch. Pięć osób znaleziono po 60 godzinach na tratwie. Zupełnie wyczerpanych wzięł na pokład parowiec Manitoba. Jednakże mechanik zatopionego statku wkrótce zmarł. O 16-tu pozostałych brak wiadomości. Istnieje obawa, że zginęli.

Bunt we więzieniu Aresztanci usiłovali rozbroić klucznika

Wilno, 19. 9. (radjo.) Onegdaj wieczór w tymczasowym więzieniu wojskowym w Lidzie 2 więźniowie Szyszłow i Koziarkiewicz w niewyjaśnionym narazie celu rzucili się na klucznika, kaprała Zamajdę, chcąc go rozbroić. Zamajdę napadnięto w chwili, gdy otwierał drzwi celi, w której znajdowali się wyżej wymienieni żołnierze. Zamajda zdołał wyswobodzić się z rąk napastników i wydo bywszy rewolwer, strzelił, raniąc w lewy bok Szyszłowa, którego ulokowano w szpitalu. Żandarmerja prowadzi dochodzenie.

Oryginalne samobójstwo Dyrektor fabryki rozsadza się dynamitem

Wiedeń, 18. 9. (radjo.) W St. Lambrecht, w pobliżu fabryki dynamitu Nobla, posłyszano wczoraj silny wybuch. Wkrótce potem robotnicy znaleźli w lesie za magazynami straszliwie zniekształcone zwłoki dyrektora fabryki, Wilkoszewskiego. Jest to prawdopodobnie samobójstwo. Wilkoszewski prawdopodobnie okrzyknął lont naboju dynamitowego dokoła ciała i zapalił go. Wybuch rozdarł ciało Wilkoszewskiego na kilka części. Strzępy ubrania jego wiszą na gałęziach.

Ladnie dbają o moralność Bolszewicy umyślnie rozpijają robotników

bo skarb z tego korzysta.

Ryga, 19. 9. (radjo.) „Komunist“ donosi, że w Iwanowo-Wozniesiensku, gdzie znajdują się największe w Rosji fabryki włókiennicze, robotnicy zażądali od miejscowego sovietu zamknięcia sklepu z wódką, oraz zakazu sprzedaży alkoholu w spółdzielniach sowieckich.

Władze odpowiedziały odmownie, motywując swą odpowiedź wielkim dochodem jaki daje skarbowi sowieckiemu sprzedaż alkoholu. Odpowiedź ta wywołał oburzenie wśród robotników.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dolary Stanów Zjedn. (1 dolar)	8,88 ¹ / ₄
Franki francuskie (100)	34,83
Franki szwajcarskie (100)	171,62
Funty angielskie (1 f.)	43,24 ¹ / ₄
Korony czeskie (100 k.)	26,42 ¹ / ₄
Liry włoskie (100 lirów)	46,62
Gdańsk (w guldenach.)	
Dolar	5,14 ¹ / ₂
Złoty (100 złotych)	57,85 ¹ / ₂
Przekazy na Warszawę (.)	57,75
100 marek rentowych	122,90
1 funt	25,01 ¹ / ₂

Giełda Płatów Rolnych w Poznaniu

Warunek: handel hurt, fr. st. załad. ładunki wago-
dostawa zarsz za 100 kg., w złotych.

Zyto nowe (suche)	34,75—35,50
Pszenica nowa	49,50—41,50
Jęczmień zimowy	33,50—34,50
Jęczmień brow.	36,00—38,00
Owies nowy.	31,00—32,50
Mąka z 65% wł. work.	—51,25
Mąka z 70% wł. work.	—49,25
Mąka p. 65% wł. work.	61,00—65,00
Ospa pszenna	26,00—27,00
Ospa żytnia	26,25—27,25

Groch polny	45,90—48,00
Groch jad. Victorja	68,00—73,00
Siano luzne nowe	12,00—1,300

Ogólne wyposażenie słabsze.

Targowica Miejska w Poznaniu.

Urzędowe sprawozdanie targowe.
Płacono za 100 kg. żywej wagi.

Ceny loco targowica Poznań, łączn'e z kosztami handlowymi.

I. Bydło: (pełnowartościowe.)

A. Woly.

a) pełnomięsne, wytuczone woly najwyższej wartości rzeźnej, niezapręgane —

A. Stadniki:

a) pełnomięsne, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej 160—170

b) pełnomięsne młodsze 140—152

c) miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze 120—128

B. JałóWKi i krowy:

a) pełnomięsne, wytuczone krowy najwyższej wartości rzeźnej do lat 7 178—182

b) starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałóWKi 150—160

c) miernie odżywione krowy i jałóWKi 130—140

d) licho odżywione krowy i jałóWKi 100—114

II. Cieleta:

a) najprzedniejsze cieleta tuczone	200—210
b) średnio tuczone cieleta i najprzedniejsze ssaki	186—190
c) mniej tuczone cieleta i dobre ssaki	174—180
d) liche ssaki	150—160

II. Owce:

Opasy chlewne.

a) starsze skopy tuczne, liche jagnięta i dobrze odżywiane młode owce	124—130
b) miernie odżywione skopy i owce	—108

RUCH W TOWARZYSTWACH.

KÓŁKO ROLNICZE CHOJNICE. Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę dnia 23. bm. o godz. 12-tej w lokalu p. Jażdżewskiego (Restauracja pod Złotym Lwem.) O liczny udział prosi Zarząd.

KATOL. STOW. POLSKIEJ MŁODZIEŻY ŻENSKEJ. W piątek dnia 21. b. m. o godz. 8 wieczorem zebranie plenarne. Sprawie służ. Zarząd.

STOW. KAT. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ. W czwartek dnia 20 września rb. o godz. 7.45 w szkole powszechnej zbiórka zastępowych, zawodników oraz ćwiczenia orkiestry. Uprasza się o punktualne przybycie wszystkich druhów należących do powyższych oddziałów. Gotów! Zarząd.

„LUTNIŚCI“ zebranie miesięczne odbędzie się w poniedziałek 24. bm. o godz. 8 wiecz. w lokalu p. Kalety na które Szan. członków uprzejmie się zaprasza. Zebranie zarządu w piątek 21 bm. o godz. 8 wieczorem w lokalu p. Kalety. Zarząd.

Ostrzeżenie.

Szkoła Rolnicza w Pawłowie pow. Chojnice.
Zbiegł pies, ciężki buldog wschodni, podejrzany o wściekliznę. Wabi się: „Kanalja“
Szczególne znaki. Słep na prawe oko, bez obroży, bez ogona. Niebezpieczny, kasze znie-
nacka. Znalazca zechce go odprowadzić za
sowitą nagrodą pod powyższym adresem. 1984

Przetarg.

Rada Szkolna w Swornegaciach
nniejszem ogłasza
**publiczny przetarg pisemny
na budowę szkoły pięcioklasowej
w Swornegaciach**
pow. chojnicki, stacja kol. Brusy.
Słabe kosztorysy i warunki przetargu są do na-
bycia za opłatą 10 zł. w kancelarii inspektora szkolnego
w Brusach, dokąd uprasza się również nadsyłać oferty
w zalakowanej kopercie z napisem „oferta na budowę
szkoły w Swornegaciach“. Komisyjne otwarcie ofert
nastąpi w kancelarii insp. szkolnego w Brusach w so-
botę dnia 29. bm. o godzinie 16-tej przy ewtl. obec-
ności ubiegających się o powyższe prace. Przed prze-
targiem winni reflektanci złożyć na ręce komisji wadium
w wysokości 5 proc. oferowanej sumy. Rada Szkolna
zastrzega sobie prawo wyboru oferenta niezależnie od
zaofertowanej najniższej ceny. 1975
Wszelkich informacji udziela inspektor szkolny w
Brusach, gdzie też są wyłożone do przejrzania rysunki
w godzinach urzędowych 8—15.
**Przewodniczący Rady Szkolnej
Hoffmann, insp. szkolny.**

**Rada szkolna Krojanty
wydzierżawi**
w drodze submisji na czas nieograniczony
gmach szkoły w Krojantach
składający się z 4 izb, kuchni i sklepów oraz
chlew, 2 morgi roli i 2 morgi łąki. Wyklucza
się lokal szkolny. Oferty w zamkniętych kopertach
uprasza się złożyć do dnia 1 października br.
u niżej podpisanego. 1978
Pruszek
przeł. obsz. dworskiego

Młodsza dziewczyna Pokojowa
do dzieci może się zgłosić. 1974
na popołudniu potrzebna
zgłoszenia 1976
ul. Młyńska 19. II. ptr.
Hotel Priebe.

? Zobacz jutro ?
na to same
? miejsce ?

KINO NOWOCI

W czwartek i piątek 20 i 21 bm. o godz. 8-15
Sensacja. Sensacja.

Harry Peel

ulabieniec Szanownej Publiczności i „Król
Detektywów“ w swym najnowszym krymi-
nalnym dramacie pod tytułem

**Wśród tysiąca
niebezpieczeństw.**

10 aktów niebywałego napięcia. Karkoła-
mne sceny odgrywane na okręcie
handlowym, wśród ruin zamkowych nad
„Jeziorem milczenia“, na pociągu którego
maszynista zwarjował.

Polecamy wprost ze znanych majątków

żyta do siewu.

**Petkus, Wangenheimer i Wierzbniński
II odsiewy**

po cenie 20 proc. ponad najwyższe notowanie franko
stacja Brusy. Żyta te oddajemy za gotówkę lub w
zamian za żyto w naturze.

Mamy również do oddania nawozy sztuczne
jak Superfosfat i Tomasyne belgijską.
CERES T. z o. p. Brusy (Pomorze)

**Zaprawa nasienna
uspulum-
siarkan miedzi**

poleca

Bracia Hubert

wł. Juljan Hubert

rok zał. 1893 Chojnice Pom. Tel. 219

Wszelkie druki

wykonnie
Drukarnia „Dziennika Pomorskiego“.

Hotel Priebe

wł. Jan Kaletta

Dziś i w następne dni
o godz. 8-mej wiecz.

Koncert artystyczny

zesp. Kapelmistrza Kamińskiego.

Po koncercie Dancing.

Uprzejmie zaprasza

Gospodarz.

Przetarg przymusowy

Dnia 21. 9. o godz. 11-ej
sprzedam w Pawłoku naj-
więcej dającym za gotówkę.

3 fury żyta.

Zbiórka licytantów na
szosie przy kuźni. 1981

Szeleziński

komornik sądowy.

Przetarg przymusowy

Dnia 21. 9. o godz.
15 ej sprzedam w Moszcze-
nicy najwięcej dającym za
gotówkę. 1982

1 burko

1 kanapę.

Zbiórka licytantów przed
sołectwem.

Szeleziński

komornik sądowy.

Przetarg przymusowy

Dnia 21. 9. o godz. 16-ej
sprzedam w Angowiech
najwięcej dającym za got.

1 bryczkę

1 sanki

2 jałóWKi.

Zbiórka licytantów przed
sołectwem. 1983

Szeleziński

komornik sądowy.

Dzielnych

malarzy

i lakierników

przyjmie

Przemysł Drzewny

Herman Schütt,

Czersk.

**Drzewo
używane!**

jak balki, słupy i t. d.
w dobrym stanie sprzeda

Stanisław Rink

Rynek 6. 1970

Dobrze utrzymany

rower

męski

na sprzedaż 1977

Warszawska 15. II. p.

Poszukuje się starszego

**czeladnika
szewskiego.**

Blizsze wiadomości w eksp.
Dzien. Pom. 1980

**Stróża
domowego**

który się też zna na cen-
tralnym ogrzewaniu, zóna-
tego, starszego bezdzietnego
poszukuję zaraz.

Dr. Łukowicz

Dworcowa 41. 1958

Dziewczyna

która samodzielnie getuje i

posługaczka

zaraz potrzebne. 1964

Dworcowa 58 I.